

Juleklima

"Her markeres menneskets kontroll over naturen med vakre betongkonstruksjoner og romalderens fremtidstro." Dette var noe av juryens begrunnelse for å utvelge Røldal-Suldal kraftanlegg som et av etterkrigstidens 12 mest fremragende byggverk. Kraftverket sto ferdig i 60-årene, og bygningene har sikkert tålt tidens tann. Men det har ikke vår tro på kontrollen over naturen og fremtiden.

På Bali har nasjonenes ledere sittet sammen for å bli enige om hvordan utslippene av klimagasser kan bremses. Samtidig meldes det at gasskraftverket på Melkøya ved Hammerfest har sluppet ut 1,1 million tonn CO2 på to måneder, 5 ganger mer enn planlagt. Det er skremmende og uakseptabelt. Norges forhandlingsleder på Bali sier at dommedagsprofetier om hvor fort alt går i gal retning, ikke nødvendigvis virker motiverende. "Men det blir like galt å fremstille situasjonen som lysere enn den er," hevder hun.

Situasjonen bærer bud om at menneskelig visdom har kommet til kort. Men i vårt hovmod og vår tro på teknologi og vitenskap byr det oss imot å innrømme vår hjelpeløshet. Julen peker på hvor hjelp er å finne. Barnet er tegnet på at det finnes en som elsker sin skapning og kan vise oss hvordan vi skal ta vare på jorden.

Det krever mot å ta upopulære beslutninger og ydmykhet å be om hjelp. Kunne regjering og Storting radikalt bremse olje- og gassproduksjonen i Nordsjøen? Kunne vanlige borgere støtte dem ved radikale kutt i våre forbruksvaner? Pengerikeligheten i Norge er for stor og fordelingen urettferdig. En mer beskjeden livsstil kan hjelpe oss til å oppdage verdier som holder i krisetider. En bedre julegave kan vi ikke gi hverandre.

SEJ/JJW

Ikoner – en kombinasjon av dybde og ro

Det har vært mange slags arrangementer Sophus Lies gate 5 i Oslo i de 41 årene huset har vært et senter for Initiatives of Change (tidl. Moralsk Opprustning) i Norge. Utstillingen av ikoner 22. til 28. september i år var likevel noe nytt og annerledes.

Eva Riise Gundersen, opprinnelig fra Bærum, nå gift og bosatt i Finland var invitert til å stille ut sine egne ikoner. Hun hadde brakt med seg 22 arbeider og de var vakkert og pietetsfullt hengt opp i hallen og stuene. Under bildene var det plassert bord med brennende stearinlys, noen salmebøker eller en gammel bibel og det ble spilt dempet gregoriansk musikk.

På åpningen fortalte Eva Riise Gundersen at ikonene er et resultat av 13 "læreår" om ikonkunst i Finland. Hun er med i en gruppe som møtes i den ortodokse Herman av Alaska-kirken vest for Helsingfors og som hører inn under Nye Valamo kloster i Øst-Finland. I sin velkomsttale sa hun bl.a.:

"Vi er mange hundre ikonmalere i Finland men bare en håndfull profesjonelle og blant dem er ikke jeg. Likevel våger jeg å vise hva jeg har, fordi min oppdagelsesreise handler om mer enn ikonene alene. Jeg flyttet til Helsingfors i 1989, året da Berlinmuren falt. Dermed åpnet det seg nye muligheter for samarbeid mellom Øst og Vest. Men det skulle snart vise seg at samarbeid på et dypere plan forutsetter en felles plattform, et verdigrunnlag kunne man si, med røtter like meget i Øst som i Vest. Det ville muliggjøre en dialog i første omgang og kanskje en bro senere.

- For meg er det nettopp der arven etter Oxfordgruppen kommer inn. Kanskje mest med tanke på dagens Russland, hvor tenkende mennesker søker et nytt grunnlag mellom ruinene av det gamle. Mange av dem er skeptiske til et nytt ortodoks hegemoni. De vil kanskje ha en tillempet praktisk etikk men er samtidig på vakt mot en etikk uten røtter. De, om noen, vet hvor farlig en slik kan være når den manipuleres. Derfor tror de ikke lenger på kommunismen. Hva skal de sette i stedet?

- En samtale med et russisk ektepar av den typen minnet meg om Ronald Fangens og Fredrik Ramms* hovedanliggende før og under krigen i Norge. De søkte et svar til nazismens og kommunismens nihilisme og diabolske forvrengning av kristendommens fremtidstro, som ikke lenger var kulturgrunnlag i store deler av Europa.

- Ikonenes kombinasjon av dybde og ro har alltid opptatt meg. Hva kan vi ta til oss av dette i dagens rotløse urolighet, også innen våre protestantiske kirker? Etter hvert oppdager man også en nøkkel i ikonene til det opprinnelige felles verdigrunnlaget for Øst og Vest – fordi ikonene, takket være den ortodokse kirkens nidkjærhet, har bevart linjen til urkirken intakt."

Forts. side 4.

IofC verden rundt

Sierra Leone

Nyvalgt president Ernest Bai Koroma har takket ja til å besøke Caux neste sommer. Sammen med sin hustru skal han delta i en konferanse av politiske ledere 18-23. juli 2008. Innbydelsen ble overrakt av et team fra Hope Sierra Leone, som fikk et møte med presidenten i "State House" 27. november.

Presidenten ble orientert om programmet Moral Foundations for Democracy (MFD) som i snart 3 år har kurset politiske, militære og sivile ledere. Han ønsket velkommen til forslag fra Hope Sierra Leone om å inkludere parlamentarikere, ledende embetsmenn, presidentens stab og ledere i statlige virksomheter i kursene. I sin innsettelsestale lovet presidenten å arbeide for å bekjempe korrupsjon i landet.

Caux

Det magnetiske lydbåndet går mot slutten av sin levetid og innholdet må overføres til et annet medium ellers går det tapt. Alle åpne møter i Caux siden slutten av 1950-tallet er tatt opp og 5700 timer med opptak skal sikres for ettertiden. Det er taler av historisk verdi av personligheter som Irene Laure, som spilte en rolle i forsoningen Frankrike – Tyskland, og Giovanni Bertorelle, en av nøkkelpersonene da Sør Tyrol-krisen ble løst. Lausannes kommunale arkiver bistår med overføring og lagring av materialet.

Côte d'Ivoire

Initiatives of Change i Elfenbenskysten har mottatt en utmerkelse for sin rolle i freds- og forsoningsarbeidet i landet etter den langvarige borgerkrigen. Prisen er opprettet av regjeringen og ble overrakt på en gallaaften for alle dem som har bidratt til freden.

Jordbrukere i dialog

Professor em. Herman Qvam, Ås og gårdbruker Gudmund Gran, Sande tok del i konferansen "Farmers' Dialogue" i La Pommerey, i nærheten av Angers, Frankrike i november 2007. Gran er en av Qvams tidligere studenter på Landbrukshøgskolen (nå Univ. for Miljø og Biovitenskap) og de møttes igjen etter mange år.

"Farmers' Dialogue" er vokst fram de siste 12-13 årene blant aktive jordbrukere som har blitt inspirert til nye oppgaver gjennom IofC. Til møtet i Frankrike – som var det 10. – var det kommet bønder fra 14 land på 5 kontinenter. Alle tilreisende var gjester over en helg på bondegårder i trakten.

Miljø, matforsyning og verdens fattigdom var temaer som ble behandlet på konferansen. Professor Qvam sa han var betenkt over at så mange deltagere fra Europa snakket om miljøproblemene uten å ha forslag til løsninger. Selv la han fram data om traktoren som er utviklet på Ås for bruk i utviklingsland og som går på lokalt produsert bio-drivstoff. Han var glad for kontaktene med afrikanske bønder. En kenyaner redegjorde for planer om å beplante store områder (600 000 da) med halvt ørken i Kenya og produsere bioenergi. Det stopper samtidig ørkenspredning. Det var enighet om at jordbrukere må stå sammen om de skal mestre problemene. En lærer på en landbrukshøgskole i Tanzania talte om det store potensialet for økt matproduksjon i hjemlandet. Men bedre utdanning i jordbruk og opprettelse av kooperativer mente han var en forutsetning for at de skulle lykkes.

Neste jordbrukermøte finner sted i det nordlige Kenya i februar 2008.

En kjempe i australsk politikk

I oktober døde en kjent og respektert australsk politiker, Kim Beazley 90 år gammel. Han ble valgt inn i parlamentet fra arbeiderpartiet bare 27 år gammel og ble da omtalt som "partiets unge prins". Ved sin død ble han hyllet av politiske ledere fra alle partier og ved statsbegravelsen i Perth 20. oktober var 3 tidligere statsministere til stede. Avisen Sunday Times i Perth kalte ham "Labours gigant".

Valgene i Australia 24. november førte – ikke uventet – til seier for Labour og dets leder Kevin Rudd. Etter 11 år ved makten måtte konservative John Howard se seg slått etter en valgkamp der miljø var hovedspørsmålet. Australia er inne i en langvarig tørke som ekspertene mener innvarsler en alvorlig klimaendring.

Rudd, som har en fortid i diplomatiet og på 1980-tallet var stasjonert ved ambassaden i Stockholm, har varslet tilslutning til Kyotoavtalen og en sterk satsning på miljø i sin politikk. Han kan vente innbitt motstand fra deler av australsk industri, særlig kullindustrien, som frykter at reduksjon i CO2-utslipp vil gi massearbeidsløshet. Men folket ville ha forandring og valgte Labour.

1953 ble den unge lovende Kim Beazley, sendt av det australske parlamentet til kroningen av Elisabeth II i London. Etterpå reiste han og kona Betty til Caux i Sveits, der en konferanse i Moralsk Opprustnings (nå Initiatives of Change) regi pågikk. Besøket var ment å vare 10 dager men ekteparet Beazley ble i 7 uker og oppholdet fikk varige virkninger i deres liv. Beazley var en engasjert kristen og i Caux la han seg til vanen å begynne hver dag med en stille stund for å søke Åndelig inspirasjon. Denne praksisen fulgte han resten av livet. Den formet hans politiske innsats og ledet til en overbevisning om å arbeide for å gjenreise verdigheten til Australias urbefolkning, aboriginerne. Deres liv var en sosial katastrofe. De levde i fattigdom, hadde ingen rett til å eie jord, var ofte analfabeter. Aboriginerbarna ble kalt "den tapte generasjon" fordi de ofte ble tatt fra foreldrene og oppdratt i hvite fosterhjem.

I nesten fire år var Kim Beazley undervisningsminister og i den tiden fikk han gjennomført omfattende reformer i skoleverket og høyere utdanning. En av de viktigste var at aboriginerne begynte å få undervisning på sitt eget språk, noe som var forbudt og endog straffbart tidligere. Da Beazley forlot sin post ble det understreket på 22 aboriginerspråk. Tidlig fikk han inn i Labours politiske program at aboriginerne skulle ha rett til å eie jord. Loven som gjorde det mulig, kom først 20 år senere. Beazley ble ofte omtalt som "det australske Labours samvittighet." Han var kjent som en dyktig taler og debattant og vant respekt for sin integritet. "Jeg besluttet å ta den daglige utfordringen å forsøke å leve etter Guds vilje og sette søkelyset absolutt ærlighet på mine egne motiver," sa han en gang. Mange i hans parti spådde ham en rask slutt på karrieren etter den uttalelsen men slik skulle det ikke gå. Han var medlem av parlamentet i 32 år og var i to år viseformann i partiet.

Kilder:
IofC extranet; Wikipedia;
John Farquharson, theage.com.au

Arven etter Frank Buchman

"Hvorfor er Frank Buchman viktig?" var spørsmålet ambassadør Archie Mackenzie fikk fra en person i 20-årsalderen. Spørsmålet var ikke et uttrykk for skepsis men skyldtes undring og nysgjerrighet. Det er ikke så overraskende siden Buchman døde for snart 50 år siden og ville vært 130 år om han hadde levd i dag. Mackenzie reflekterte over spørsmålet og har nå skrevet en vurdering av Frank Buchmans liv og innsats for mennesker som hører om Initiatives of Change for første gang. I forordet sier han:

"2008 er et betydningsfullt år for Moralsk Opprustning eller MRA, nå Initiatives of Change. Det er 100-årsminnet for Buchmans formative åndelige opplevelse i Keswick i Nord-England; 70-årsminnet for lanseringen av MRA i London og et viktig møte i Visby på Gotland, som betydde et skifte av gir i Buchmans arbeid like før 2. verdenskrig. Endelig er det 40 år siden åpningen av det asiatiske konferansesenteret i Panchgani i Vest-India.

2008 synes meg å være et passende tidspunkt til å forsøke en generell revurdering av Buchmans liv og arbeid sett med det 21. århundres perspektiv."

Et 35 siders hefte *Frank Buchman's Legacy*, blir utgitt i London 2. januar 2008. Archie Mackenzie, som var britisk diplomat i over 30 år og bl.a. medlem av Brandtkommisjonen for bærekraftig utvikling, kjente og samarbeidet med Buchman i en årrekke. Han er forfatter av boken "Faith in Diplomacy" (2002).

Heftet er illustrert og koster 25 kr. (Porto er inkludert.) Det kan bestilles fra IofC's kontor og blir tilsendt når det ankommer.

Ny Verden ønsker leserne
en Gledelig Jul og
et Godt Nytt År.

Imam Sajid tilbake i Oslo

Imam Dr Abduljalil Sajid fra Bristol var i Oslo i oktober til et møte i European Council of Religious Leaders, der han er rådgiver. Som vanlig var han IofC's gjest i noen dager etterpå og brukte tiden godt til å møte mennesker. Imagens besøk vekker alltid interesse – spesielt blant Oslos muslimer. En dag kom Afghanistans ambassadør til lunsj. Imam Sajid holdt fredagsbønnen i moskeen World Islamic Movement og var invitert til et måltid med ledelsen etterpå. Til en kveld i stiftelsens hus i Oslo kom lederen av Kashmirs forening i Norden og to imamer.

delta på den ukentlige middagsbønnen med de ansatte. Sajid informerte om arbeidet med "The common word" (brevet til paven fra de muslimske ledere) og framholdt hvor viktig det er at religiøse organisasjoner også engasjerer seg sosialt. Begge var opptatt av hva vi kan samles om som troende til tross for forskjellig religiøs ståsted.

Middagsbønnen ble en fin markering hvor Sturla Stålset leste fra Bibelen og Sajid fra Koranen. Sajid kom også med en hilsen til de som var til stede og begge tente et lys for den andres arbeid.

Sturla Stålset og Imam Sajid.

Foto: Kirkens Bymisjon.

Samtalen dreide seg bl.a. om situasjonen i Pakistan og brevet som 138 muslimske ledere verden rundt har sendt til Pave Benedikt. I brevet, som Sajid skrev utkastet til, innbyr muslimene til samarbeid med kristne og fremholder hvor mye vi har felles i vår tro. Brevet er blitt godt mottatt i kristne kretser.

En av Oslos imamer Ebraima Saidy takket for kvelden og for den omsorgen som han og familien hadde møtt fra IofC. Spesielt hadde besøket i Caux 1997 betydd meget. Dr Sajid hadde også et møte med journalister fra to Osloaviser.

Med Sturla Stålset som generalsekretær i Kirkens Bymisjon, har det blitt et økt fokus på transkulturelt arbeid i organisasjonen og det var derfor naturlig med et besøk i Bymisjonen. Der hadde Imam Sajid først en samtale med Stålset for så å

På sine besøk i Oslo delte imamen ut et hefte han har skrevet om sitt liv. Han har kalt det *A journey of discovery - A muslim's encounter with Initiatives of Change* (En oppdagelsesreise – En muslims møte med IofC). Det er en meget personlig beretning der han forteller om sin ankomst til England som student i 1970-årene og sin tro på en trygg og felles framtid for Øst og Vest.

De siste nyheter og mye annet stoff
om Initiatives of Change
(på eng.) finnes på hjemmesiden:

www.iofc.org/en

Sakset

Om vi fratar samfunnet en åndelig dimensjon er det bare grådighet igjen. Det går bra så lenge vi er et rikt land. Men om vi ikke var det, og ikke hadde åndelighet, ikke livssyn, så hadde det blitt ganske brutalt her.

Kunstneren Ole Paus.

Intervju i Dagsavisen 10.11.07

De som ble henrettet, sent til leirene, skutt og torturert talte tusener og millioner av mennesker. Dette var ofte personer med egne meninger. De var ikke redde for å snakke fritt. De hadde sine meningers mot. De var de dyktigste. De var nasjonens stolthet. Og selvsagt husker vi denne tragedien ennå i dag etter så mange år. Vi må sørge for at den aldri blir glemt.

President Vladimir Putin i en minnetale over Stalins ofre.

International Herald Tribune 31.10.07

Men så billig som det nå er blitt å fly, særlig i forhold til norsk lønnsnivå, senkes terskelen atskillig for å ta flyreiser. Selvsagt kan vi satse på en moralsk opprustning, slik at vi sier nei til unødig flyging, selv om vi har råd til det. Men det er nok langt mer virkningsfullt å legge CO₂-avgifter på flytrafikken.

Vårt Land i en leder om klimatrusselen. 16.10.07

Hvis man har tilegnet seg en forståelse av livet og gjort seg opp en oppfatning av hvorfor man er her og hva man skal gjøre ut av sin situasjon, begynner man å tro på et eller annet. Man får en tro på noe større enn seg selv. Utenfor seg selv. Det oppstår et ønske om å bidra med noe vesentlig, noe som forhåpentlig kan være av betydning for andre.

Mediegründer Tinius Nagell-Erichsen.

A-magasinet 16.11.2007

En god julegave

Bokflommen er over oss nå før jul. "Rekordår i bokbransjen" kan Aftenposten fortelle. En bok som nærmest har druknet i havet av bøker i år er *Gjennom murene* av Leif Hovelsen (EuroForum forlag 2007). Forfatteren har skrevet boken for sine 12 fadderbarn og gir et tidsbilde av sin generasjons 20. århundre ut fra egne til dels dramatiske, opplevelser. Boken er tidligere utgitt på russisk og en tysk utgave er under forberedelse.

Forfatter og sentrumsprest Per Arne Dahl skrev om boken i sin søndagsbetragtning i Aftenposten den 23. september 2007 og avslutter slik: "Dersom vi skal ta vare på menneskelighet og menneskeverd trenger vi noe langt mer enn føleri som kompass, noe som er større enn oss selv. Vi er ansvarlige for våre liv, våre samliv og vår verden og fortjener et kompass som kan vise vei til godhet og rettferdighet. Leif Hovelsens bok utfordret meg til beredskap og våkenhet. Ja, til å la Guds stemme få taletid i mitt indre, så jeg ikke går meg aldeles vill."

En biskop takket for boken og skrev: "Enten du tror det eller ikke: jeg slukte hele boken i løpet av dagen. Den hadde så mye å gi. En ting er jo den at jeg nå mener å kjenne deg så mye bedre, og å ha fått inspirerende innsikt i et uvanlig rikt og spennende liv. Ikke mindre engasjerende er det å få medoppleve vår samtidshistorie til de grader fra innsiden. Det aller mest vesentlige var likevel å møte et slikt vitnesbyrd om Guds handling i et menneskes liv. Når vi er villige til legge tilværelsen i hans hånd, kan det mest utrolige skje. Jeg misunner deg å kunne legge en slik beretning i hendene på dine fadderbarn."

"Jeg har aldri lest en bok om Initiatives of Change/MRA før men denne kunne jeg ikke legge fra meg," sa en ung yrkeskvinne. En stortingsmann med mange år på Tinget fant boka "både lærerik og ikke

minst tankevekkende." En forfatter skrev: "Jeg fylles av ydmykhet når jeg leser om det du har vært igjennom og den gode strid du har stridt. Din kombinasjon av åndelighet, menneskerettskamp og sunn fornuft tjener til stor inspirasjon."

Gjennom murene er på 200 sider og koster 160 kr. Den kan bestilles gjennom bokhandlene (ISBN 978-82-995229-4-6) eller fåes fra IofC/MRAs kontor, Sophus Lies g. 5, Oslo.

Forts. fra side 1.

Hver dag uken igjennom kom det folk – unge så vel som gamle – til utstillingen. Besøkerne gikk rundt i de vakre stuen, sto lenge foran ikonene, studerte dem og lot inntrykkene synke inn. Det kom gjester herfra fra Göteborg og København for å se bildene. Eva Riise Gundersen var til stede hver dag og delte gavmildt av sin erfaring og kunnskap. "Ikonene både beroliger og utfordrer. Hvorfor? Blant annet fordi ikonmalere forutsettes å ha sin glede i noe meget større enn seg selv og sin egen suksess. Ellers ville de stenge 'vinduet mot en annen virkelighet', som de arbeider på", sa hun. "Ikonene hjelper oss å lytte i vårt indre," la hun til.

* Ronald Fangen, norsk forfatter død 1946.

Fredrik Ramm, norsk redaktør død i tysk fangenskap 1944. Begge var sterkt påvirket av Oxfordgruppen, opprinnelsen til IofC.

Red

Eva Riise Gundersen.

Ny Verden bringer stoff om Initiatives of Change/MRA's arbeid i Norge og verden. Bladet utkommer ca 4 ganger i året. Abonnement er gratis og fåes ved henvendelse til adressen nedenfor. Ettertrykk er tillatt med kildeangivelse.

For mer informasjon les på www.iofc.no

UTGIVER: Initiatives of Change/MRA - Postboks 3018, Elisenberg, 0207 Oslo.

Tlf.: 22 55 94 30 - E-post: post@iofc.no - www.iofc.no - Bankgiro: 6030.05.08831.

ANSVARLIGE: Sturla E. Johnson og Bjørn Ole Austad.